



## LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,  
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

---

Lietuvos Respublikos Seimo Audito  
komitetui

Nr.  
Į 2021-04-12 Nr. S-1114

Kopijos:  
Lietuvos Respublikos Vyriausybės  
kanceliarijai

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos  
ministerijai

Lietuvos Respublikos generalinei  
prokuratūrai

Policijos departamentui prie Lietuvos  
Respublikos vidaus reikalų ministerijos

### **DĖL BENDROS NUSIKALTIMŲ ELEKTRONINĖJE ERDVĖJE PREVENCINĖS VEIKLOS PLANAVIMO IR KOORDINAVIMO FUNKCIJOS VYKDYMO**

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (VRM), vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, informintą Vyriausybės kanclerio 2021 m. vasario 14 d. rezoliucija Nr. S-1114, išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2021 m. kovo 31 d. posėdžio protokole Nr. 141-P-8 pateiktą pasiūlymą pavesti vienai iš institucijų atlikti bendros nusikaltimų elektroninėje erdvėje prevencinės veiklos planavimo ir koordinavimo funkciją.

Atsižvelgiant į tai, kad nusikaltimų prevencijoje dalyvauja daug skirtingo lygmens ir skirtingas kompetencijas turinčių institucijų, reikia koordinuoti jų veiklą – tokią išvadą padarė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, atlikusi valstybinius auditus „Ar veiksmingai kovojama su elektroniniais nusikaltimais“<sup>1</sup> ir „Policijos vykdoma nusikaltimų prevencija ir tyrimas“<sup>2</sup>. Minėtų auditų ataskaitose pateiktos savo turiniu iš esmės panašios rekomendacijos: „sukurti ir įgyvendinti tarpinstitucinio bendradarbiavimo mechanizmą, užtikrinantį tarpinstitucinę prevencinės veiklos nusikaltimų elektroninėje erdvėje srityje planavimą, koordinavimą ir poveikio matavimą“ ir „siekiant sistemingo nusikaltimų prevencijos vykdymo ir koordinavimo, būtina sukurti ir įgyvendinti nusikaltimų prevencijos organizavimo modelį, nustatyti koordinatoriaus, policijos ir kitų atsakingų institucijų funkcijas ir atsakomybę“.

---

<sup>1</sup> 2020 m. liepos 16 d. Valstybinio audito ataskaita Nr. VAE-7

<sup>2</sup> 2021 m. vasario 18 d. Valstybinio audito ataskaita Nr. VAE-1

Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. gegužės 7 d. nutarimu Nr. XII-1682, vienu iš nusikaltimų prevencijos veiksmingumo didinimo uždavinių numatytas nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos koordinavimo mechanizmo tobulinimas<sup>3</sup>. 2021–2030 metų strateginio planavimo laikotarpiu sunkaus nusikalstamumo ir terorizmo keliamų grėsmių viena iš priežasčių vis dar yra iki šiol nesudarytos prielaidos tinkamai organizuoti ir koordinuoti nusikalstamų veikų prevenciją<sup>4</sup>. Nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos koordinavimo mechanizmo tobulinimas yra esminis užtikrinant nusikaltimų prevencijos sistemiškumo principo įgyvendinimą. Sistemiškumo principas nusikaltimų prevencijoje reiškia, kad tarpusavio ryšys tarp visų poveikio nusikalstamumui sistemos grandžių (tikslai–objektas–subjektas–priemonės) ir sisteminis požiūris į kiekvieną grandį lemia visų sistemos grandžių tinkamą panaudojimą nusikaltimų prevencijai ir kontrolei, o principo turinys atsiskleidžia nusikaltimų prevencijos sistemos institucine sąranga.

Atsižvelgdami į tai, kad, numčius tam tikrų nusikalstamų veikų skirtingus koordinavimo mechanizmus, sistemiškumo principas nebūtų užtikrintas, o minėtų nusikalstamų veikų prevencinė veikla ir toliau liktų fragmentiška, manome, kad *bendras* nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos planavimo ir koordinavimo mechanizmas būtų daug efektyvesnis. Šiam tikslui pasiekti ir siekdama sudaryti prielaidas sukurti efektyvų nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos Lietuvoje organizavimo ir vykdymo modelį, pagrįsti esamos nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos Lietuvoje sistemos tobulinimo ir tokio modelio sukūrimo poreikį, apibrėžti minėto modelio tikslus, uždavinius, pagrindinius modelio įgyvendinimo principus, laukiamus rezultatus, nustato modelio įgyvendinimą, administravimą ir finansavimą, VRM šiuo metu rengia Nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos modelio Lietuvoje koncepciją<sup>5</sup>.

Siekdami nusikaltimų prevencijos sistemiškumo, manome, kad:

- nusikaltimų prevencijos priežiūrą reikėtų pavesti vienai iš ministerijų, t. y. VRM;
- nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos politikos įgyvendinimui kontroliuoti turėtų būti sudaryta *kolegiali institucija* (analogija su Valstybine eismo saugumo komisija), kuriai būtų numatytos atitinkamos, t. y. su nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos politikos įgyvendinimo kontrole ir planavimu susijusios, funkcijos;
- atsižvelgdami į tai, kad nusikaltimų prevencijoje dalyvauja daug tarpusavyje nepavaldžių subjektų, nusikaltimų prevencijos sistema turėtų būti grįsta tinklais grindžiamo reguliavimo modeliu ir atskirų subjektų pozicijų mediacija, manome, kad tokiai koordinavimo funkcijai vykdyti turėtų būti sudaryta įvairius nusikaltimų prevencijos subjektus vienijanti *kolegiali institucija*, kuri neturėtų valdingų įgaliojimų dėl nusikaltimų prevencijos subjektų (galbūt funkcijai atlikti pritaikant dabar veikiančią Nusikalstamumo prevencijos Lietuvoje centrą).

Vidaus reikalų viceministras

Vitalij Dmitrijev

Lina Bučienė, tel. (8 5) 271 8322, el. p. lina.buciene@vrm.lt

<sup>3</sup> Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 programos 43.1.1 papunktis

<sup>4</sup> 2021–2030 metų viešojo saugumo stiprinimo plėtros programos projektas, [PLĖTROS PROGRAMOS | Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija \(lr.lt\)](#)

<sup>5</sup> Koncepcija rengiama įgyvendinant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 11.6.5 veiksmą „Priimti Vyriausybės sprendimą dėl nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos organizavimo Lietuvos Respublikoje sistemos“